

Els cucs de terra, uns hortolans a l'aula.

Núria Cardet (Escola Països Catalans) i Manel Ibáñez (Universitat de Lleida)

PRESENTACIÓ

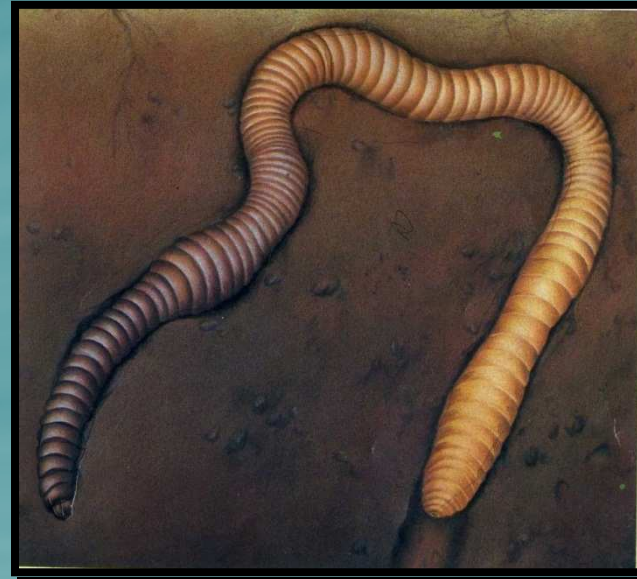

TOT VA COMEÇAR A L'HORT

CONCEPTES QUE SORGEIXEN

EL CUC DE TERRA 'el budell de la terra'

De color terrós. El cos és allargat i cilíndric i està constituït per múltiples segments idèntics. En un sector del cos hi trobem el clitel, un conjunt de segments més gruixuts que té un paper molt important en la reproducció.

Cada anell del cos té dos parells de petits pèls rígids 'quetes' inserits a la pell i dirigits cap enrere, que li permeten avançar dins les galeries que excava contraient el cos.

Aristòtil anomenava metafòricament els cucs de terra com 'els budells de la terra' per la seva capacitat de remoure, airejar i transformar el sòl.

Darwin també es va adonar de la seva transcendència per la vida al planeta i dóna fe d'això el llibre aparegut l'any 1881 ' La formació de terra vegetal per acció dels cucs de terra'.

TREBALLEM A L'HORT EL CICLE DE LES PLANTES

Però...
què se'n fa de la plantes
en acabar el cicle?

Latència de les llavors
**Descomposició de la matèria
orgànica**

EL CICLE DE LA MATÈRIA. orgànica-inorgànica

Energia solar

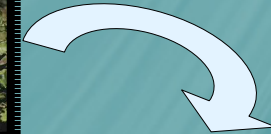
Producers

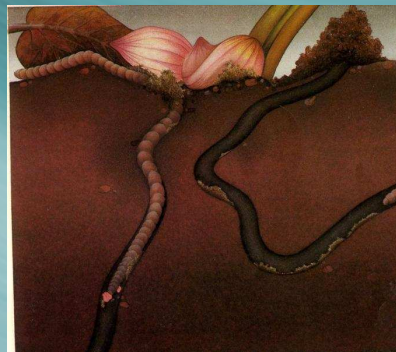
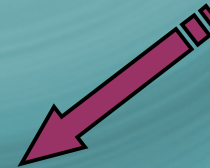
Consumidors primaris: herbívors

Consumidors secundaris: carnívors

Consumidors terciaris: depredadors

Descomponedors

LA DESCOMPOSICIÓ

On es llencen les deixalles de la naturalesa?

Restes orgàniques provinents dels éssers vius: excrements, pells, pèls, fulles...

Éssers morts

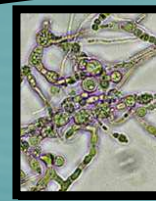
Tornen als productors

Matèria inorgànica:
sals minerals

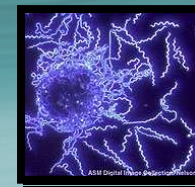
Descomponedors

Cucs

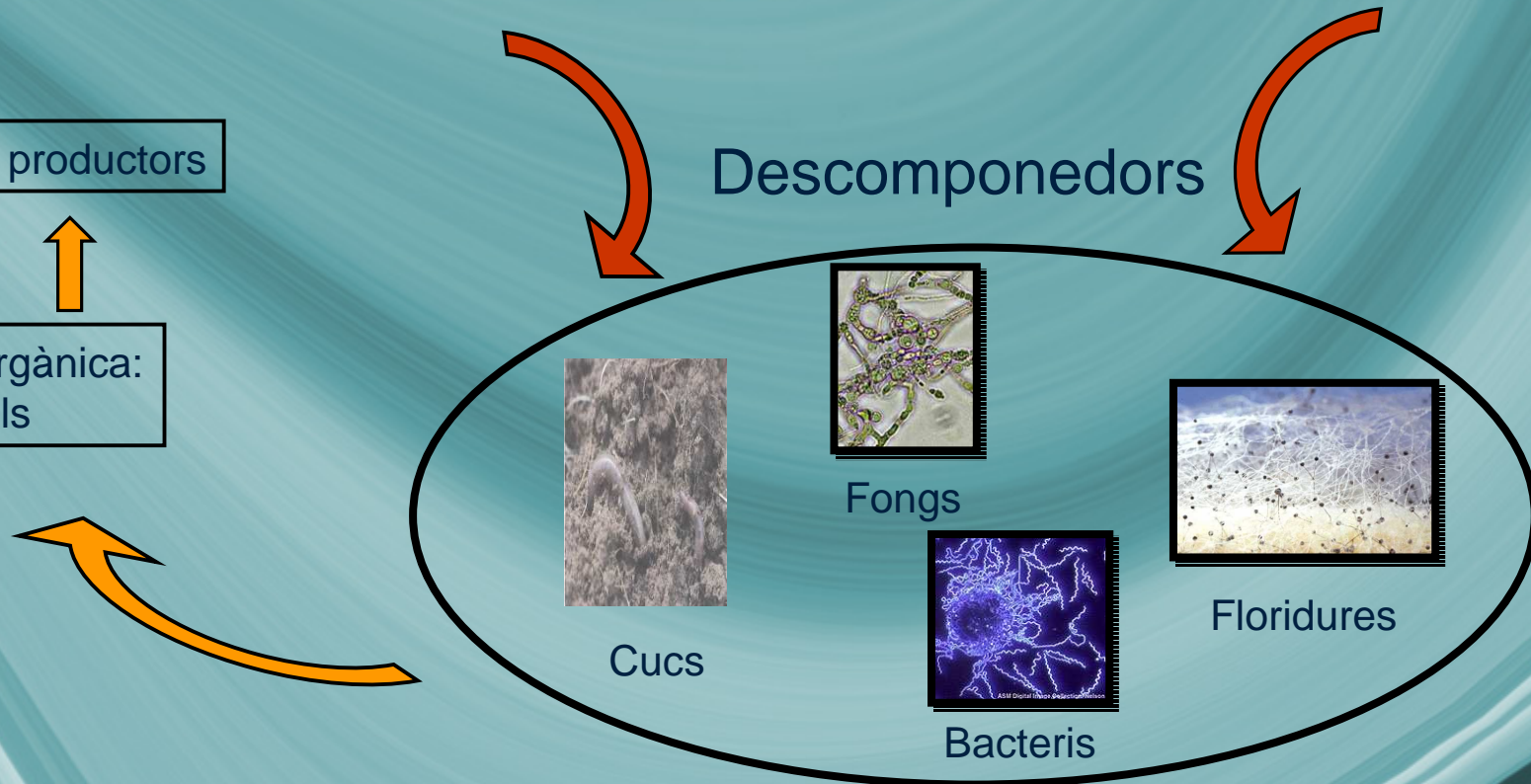
Fongs

Bacteris

Floridures

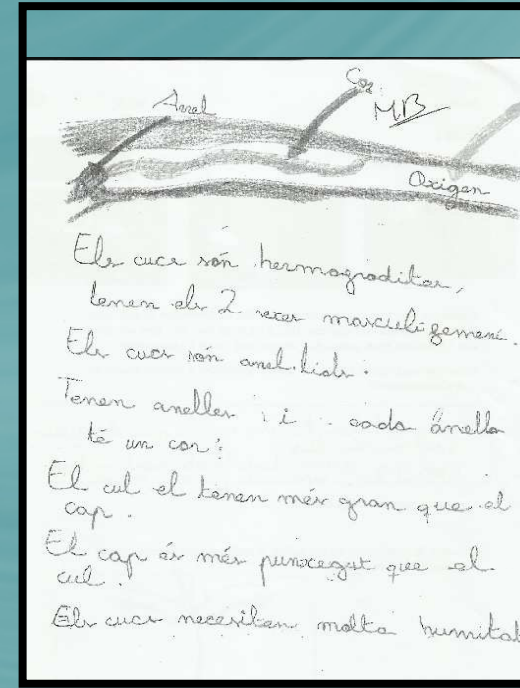
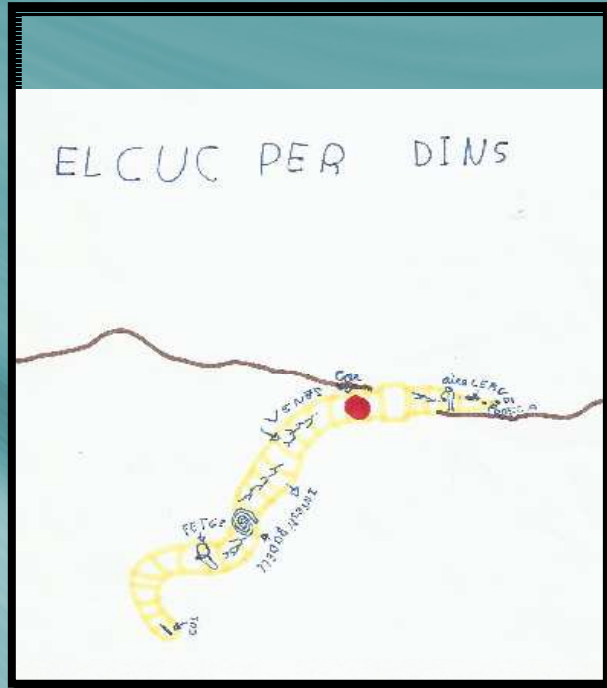

EL TERRARI

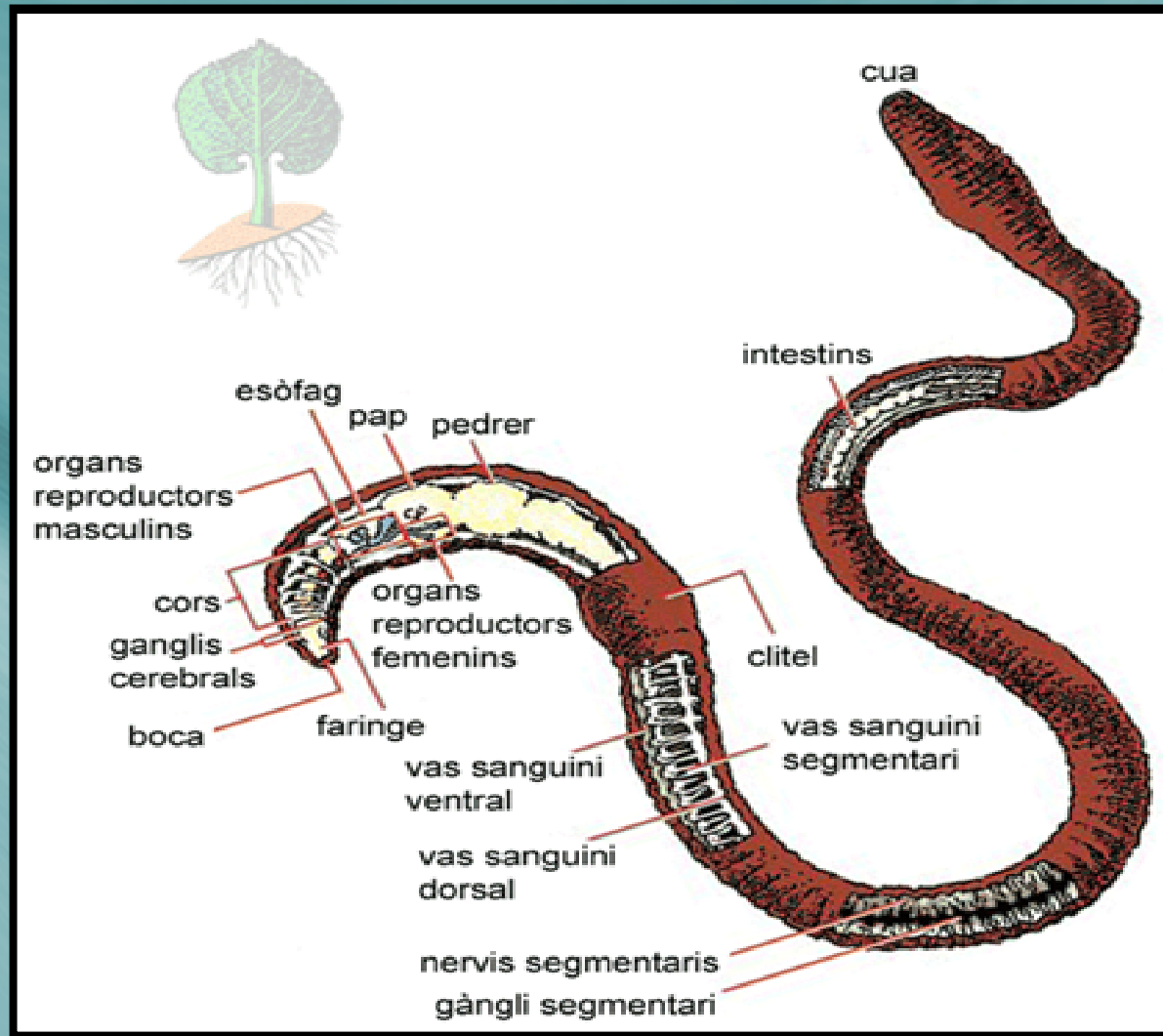
Animals hipogeus, que excaven galeries en terrenys humits i rics en matèria orgànica. La seva activitat és màxima a la primavera quan el sòl adquireix humitat. A l'hivern redueixen la seva activitat però no arriben a hivernar i a l'estiu si la dessecació del sòl obliga poden estivar.

ELS CUCS DE TERRA, UN ÉSSER VIU A L'AULA

La seva vida subterrània fa que no els calguin ulls. Els seus òrgans sensorials són rudimentaris i localitzats a la superfície del cos. La respiració també és cutània. Són hermafrodites. Cada individu posseeix gònades masculines i femenines però no poden auto fecundar-se. Ambdós aparells genitals estan en anells diferents. El clitel segrega una mucositat que forma un capoll que llisca al voltant del cos recollint òvul i espermatozous en els respectius anells. La incubació depenent de la temperatura dura d'1 a 3 mesos. Tenen desenvolupament directe, acabats de néixer són idèntics als adults però en petit.

ANATOMIA DEL CUC DE TERRA

LA FEINA DELS CUCS

EL SÒL ÉS VIU!

- 1 g de terra (prat)

- = 1 milió de bacteris
- = més de 10 000 espècies
- = 1000 m de filaments de fongs

- Per ha (prat)

- = 5 a 50 t de matèria viva microbiana
- = 0,5 a 5 t de cucs de terra
- = 50 m³ de galeries de cucs de terra

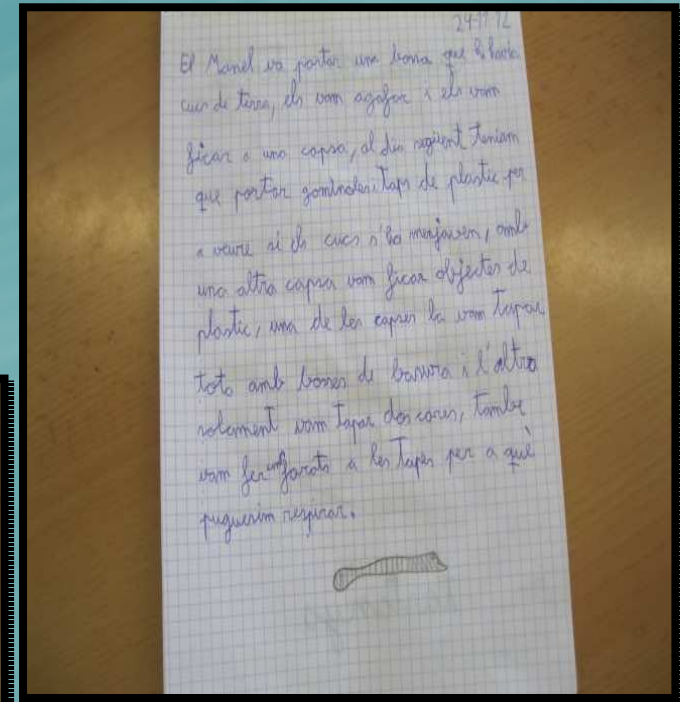
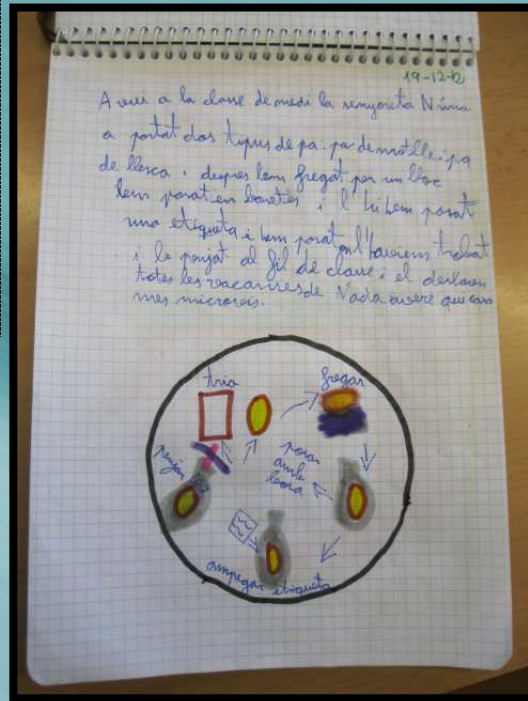
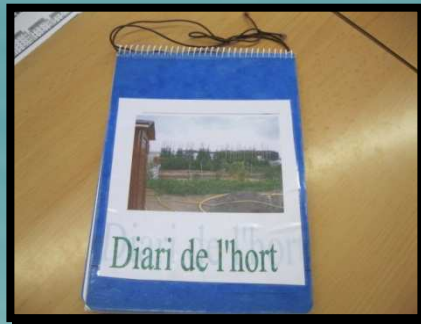
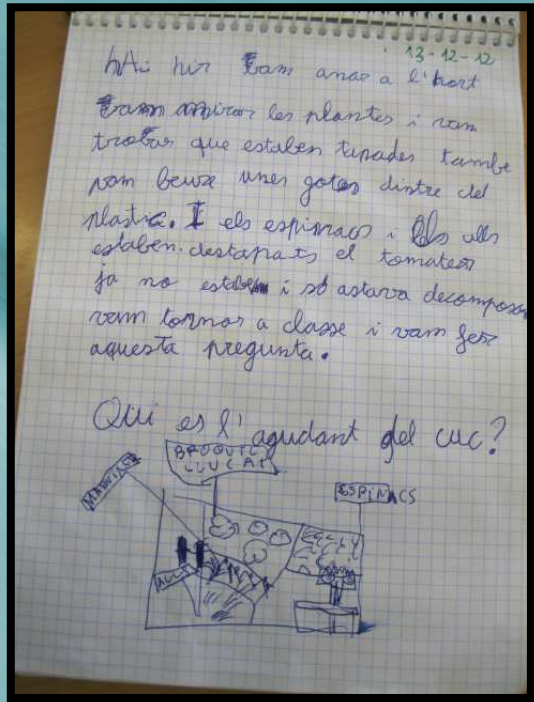
La vitalitat i fertilitat de la terra està més vinculada amb la vida que alberga que amb la quantitat o varietat de minerals que conté.

L'HUMUS DELS CUCS

EL DIARI DE L'HORT

QUI SÓN ELS AJUDANTS DELS CUCS?

INFORMACIÓ

- http://www.learner.org/vod/vod_window.html?pid=1962
Minuts 4:40 a 7:40 i 27:30 a 31
- <http://blocs.xtec.cat/laclasedelscucs/2011/11/01/observem-com-viuen-els-cucs-de-terra/>
- <http://blocs.xtec.cat/laclasedelscucs/2012/02/20/entre-tots-fem-un-terrari/>

Els mestres i alumnes ens hem emocionat i hem rigut fent ciències i això no té preu!!